

Sygn.akt III AUa 1969/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2014r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Jolanta Kazberuk (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SO del. Marzanna Rogowska

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 maja 2014 r. w B.

sprawy z odwołania K. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 października 2013 r. sygn. akt V U 69/13

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w B. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. Nr 153, poz. 1227 z 2009 roku ze zm.) odmówił K. R. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ponieważ Komisja Lekarska ZUS nie stwierdziła u wnioskodawczynie niezdolności do pracy.

K. R. domagała się zmiany zaskarżonej decyzji organu rentowego i przyznania jej dochodzonego świadczenia, kwestionując ustalenia ZUS co do stanu jej zdrowia, bowiem cukrzyca typu I oraz toczeń powodują w jej ocenie niezdolność do pracy. Ponadto wnioskodawczynie powoływała się na orzeczenie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 29.10.2012 roku stwierdzające niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym.

Sąd Okręgowy w Białymstoku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 23 października 2013r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał K. R. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 24 września 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 r.

Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 29 listopada 2012 roku nie stwierdziła u K. R. niezdolności do pracy w związku z czym organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję odmawiającą prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W celu ustalenia aktualnego stanu zdrowia odwołującej Sąd pierwszej instancji dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu schorzeń zgłaszanych przez odwołującą, a mianowicie: diabetologii i nefrologii.

Biegła za zakresu diabetologii po przeprowadzeniu badań podmiotowo – przedmiotowych i po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną z przebiegu dotychczasowego leczenia rozpoznała u badanej schorzenia opisane szczegółowo w rozpoznaniu pkt 1 – 4 i orzekła, że stwierdzana cukrzyca typu I i retinopatia cukrzycowa nie powodują niezdolności do pracy oraz że wskazane jest dokonanie oceny stanu zdrowia odwołującej przez biegłego z zakresu nefrologii w związku z rozpoznanym w lipcu 2012 roku toczniem układowym i toczniowym kłębuszkowym zapaleniem nerek.

Uwzględniając powyższą sugestię Sąd pierwszej instancji z urzędu dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu nefrologii w drodze pomocy sądowej przez Sąd Okręgowy w Lublinie.

Biegła z zakresu nefrologii po przeprowadzeniu badań klinicznych i po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną z przebiegu dotychczasowego leczenia odwołującej stwierdziła, że u odwołującej rozpoznano tocznię trzewny, który jest chorobą przewlekłą, nieuleczalną i dotyczącą wielu narządów. Schorzenie ma charakter postępujący, wymaga stałego leczenia specjalistycznego prowadzonego w warunkach szpitalnych. Biegła podniosła, że stosowane farmakologiczne leczenie powoduje znaczne obniżenie odporności ogólnoustrojowej odwołującej, co skutkuje często występującymi infekcjami o różnym charakterze (infekcje wirusowe, bakteryjne, grzybicze) oraz inne powikłania jak objawy zespołu (...). Biegła podniosła także, że badanie usg nerek wskazuje na rozpoczynającą się niewydolność nerek. Ponadto biegła stwierdziła, że niezależnie od schorzeń nefrologicznych u odwołującej występują cukrzycowe zaburzenia ze strony układu pokarmowego, (gastropatia), układu nerwowego (neuropatia), powikłania ze strony narządu wzroku (retinopatia).

Mając na uwadze, że występowanie u odwołującej dwóch schorzeń przewlekłych, nieuleczalnych z licznymi powikłaniami narządowymi wymaga częstych hospitalizacji i stałego leczenia specjalistycznego – zdaniem biegłej – K. R. kwalifikuje się do osób częściowo niezdolnych do pracy na okres trzech lat od dnia 24.09.2012 roku do dnia 31.12.2015 roku.

Z powyższą oceną stanu zdrowia odwołującej nie godził się organ rentowy i wnosił o weryfikację ustaleń orzeczniczych poprzez dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłej z zakresu nefrologii i ustosunkowanie się do zastrzeżeń zgłoszonych przez Przewodniczącego Komisji Lekarskich. Sąd Okręgowy oddalił wniosek pełnomocnika organu rentowego w tym przedmiocie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy. Zaskarżając wyrok w całości, wniósł o jego zmianę i oddalenie odwołania lub o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu celem uzupełnienia materiału dowodowego o opinię biegłego sądowego z zakresu nefrologii oraz medycyny pracy.

Zarzucił mu przy tym naruszenie przepisów:

1. przepisów prawa materialnego:

- art.57 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. Nr 153., poz. 1227 ze zm.), poprzez przyjęcie przez Sąd, iż wnioskodawczyni przysługuje prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 24.09.2012r. do 31.12.2015r., w sytuacji gdy w ocenie organu rentowego, wnioskodawczyni nie jest częściowo niezdolna do pracy, zatem nie spełnia warunków przewidzianych w w/w przepisach do przyznania uprawnień do świadczenia.

2. przepisów prawa procesowego:

- nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy poprzez pominięcie przez Sąd wniosku dowodowego organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu nefrologii oraz biegłego z zakresu medycyny pracy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest niezasadna. Sąd pierwszej instancji wydając wyrok nie naruszył bowiem prawa materialnego, w szczególności art. 57 i 61 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustalając że wnioskodawczyni pozostaje częściowo niezdolna do pracy od dnia 24 września 2012r. do dnia 31 grudnia 2015 r. Nie uchybił także zasadzie swobodnej oceny dowodów, o której mowa w art. 233 § 1 k.p.c., gdyż dokonał prawidłowych i zgodnych z treścią materiału dowodowego ustaleń faktycznych. W tym zakresie Sąd Apelacyjny aprobuje stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Warunki przyznania świadczenia określa art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Zgodnie z przepisem art. 57 ust. 1 w/w ustawy, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie zaś z art. 12 w/w ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, w tym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się na ocenie stanu zdrowia odwołującej dokonanej przez tę biegłą w opinii złożonej do akt (k. 63 – 63 odwrot).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena stanu zdrowia wnioskodawczyni dokonana przez biegłą była prawidłowa i zasługiwała na uwzględnienie. Opinia została sporządzona przez specjalistę z zakresu nefrologii dr E. N., posiadającą gruntowną wiedzę medyczną oraz długoletnie doświadczenie zawodowe. Podstawą jej wydania były dowody obiektywne. Biegła uwzględniła pełną dokumentację lekarską i wyniki badań zgromadzone w aktach organu rentowego. Przy ocenie niezdolności do pracy, przewidywanego okresu tej niezdolności oraz rokowań, co do odzyskania zdolności do pracy, odniosła się także do czynników medycznych oraz zawodowych określonych w art. 12 i 13 w/w ustawy. Miała na uwadze stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, bądź rehabilitacji, wykształcenie wnioskodawczyni, jej doświadczenie zawodowe.

Podkreślić należy, że ocena niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych, dysponujących specjalistyczną wiedzą medyczną. Natomiast wynik opinii biegłej w żadnej mierze nie może być przedmiotem odmiennych ustaleń Sądu - wynikających jedynie z polemiki z wnioskami biegłego w dziedzinie wymagającej wiedzy specjalistycznej. W przeciwnym wypadku bowiem doszłoby do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Podobnie orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lipca 2005 r. (II UK 277/04 publ. OSNP 2006/5-6/97).

Zajmując stanowisko w przedmiocie apelacji organu rentowego, wskazać należy, iż podniesione przez niego zarzuty nie zasługują na uwzględnienie i sprowadzają się jedynie do polemiki z opinią biegłej.

W utrwalonej już praktyce orzeczniczej sądów przyjęto, iż strona chcąc podważyć wartość dowodową opinii biegłego sądowego winna przytoczyć rzeczowe argumenty uzasadniające jej twierdzenia. Jest to związane ze szczególnym charakterem tego dowodu, albowiem biegli w odróżnieniu od świadków, czy stron nie komunikują w postępowaniu swej wiedzy i spostrzeżeń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, lecz przy wykorzystaniu swojej wiedzy zawodowej i naukowej, czyli wiadomości specjalnych wykraczających poza zasób wiedzy przeciętnie wykształconego człowieka, sporządzają opinię w zakresie objętym tezą dowodową w celu ułatwienia oceny faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

W związku z powyższym, zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji, na podstawie opinii biegłej sądowej, prawidłowo uznał, że z uwagi na występowanie częściowej niezdolności do pracy, zaistniały podstawy do przyznania wnioskodawcy prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres do 31 grudnia 2015 r.

Niezasadny był zarzut organu rentowego w przedmiocie zaniechania dopuszczenia przez Sąd pierwszej instancji dowodu z opinii nowego zespołu biegłych lekarzy sądowych. Organ rentowy nie wykazał bowiem błędów, sprzeczności lub innych wad w opinii uwzględnionych przez Sąd. Na konieczność podnoszenia konkretnych zarzutów ściśle odnoszących się do opinii biegłych sądowych, celem ich podważenia wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy (wyrok SN z dnia 16.09.2009 r., I UK 102/09, LEX nr 537027, wyrok SN z dnia 15.02.1974 r., II CR 817/73, LEX nr 7404; wyrok SN z dnia 18.02.1974 r., II CR 5/74, Biul. SN 1974, nr 4, poz. 64; wyrok SN z dnia 15.11.2001r., II UKN 604/00, PPIPS 2003, nr 9, poz. 67). W niniejszej sprawie organ rentowy nie wskazał racjonalnych i rzeczowych argumentów przemawiających za powołaniem dowodu z nowej opinii biegłych lekarzy sądowych.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w wyroku.